

N^{ro} 256

D. 23. Września.

WTOREK.

ROK 1828.

KURJER

Warszawski

WSPOMNIENIA

Koronacja Jana Olbrachta 1492.

NOWOŚCI WARSZAWSKIE.

ROZKAZ DZIENNY

Do Wojska Polskiego.

W Kwaterze Głównej Dnia 6 Września 1828.
W Warszawie. 18 Września

Z A. NAJWYŻSZYM ROZKAZEM.

Postępują na Podporuczników. *W Szkole Aplikacyjnej.* Uczniowie tejże Szkoły: Felician Szmiidecki, z przeznaczeniem do Kompanji 1ej pozycyjnej Artylerji pieszej; Adolf Gerschów i Ludwik Tonnes, oba z przeznaczeniem do Korpusu Inżynjerów; i Xiąże Borys Czelwartylński, z przeznaczeniem do Pułku 2go Ułanów. — Liczyć mają starszeństwo. *W Gwardji.* W Pułku Szuszców konnych: Adjuant Sztabu głównego, z Pułku 2go Ułanów, Kapitan Jan Wołowski, z zostawieniem go przy terażniejszych obowiązkach. W Pułku Grenadierów: Adjuant połowy przy Jenerale Brygady Hrabi Krukowieckim, z Pułku 2go Piechoty linjowej, Kapitan Baron Ignacy Bertrand; Adjuant połowy przy Jenerale Dywizji Żółtowskiem, z Pułku Piechoty linjowej Jego Cesarzewiczowskiej Mości Wielkiego Xięcia KONSTANTEGO Nr 3, Kapitan Michał Chelmoński; i Adjuant połowy przy Jenerale Brygady Blumer, z Pułku 8go Piechoty linjowej, Kapitan Teodor Podczaski, wszyscy trzej z zostawieniem ich przy terażniejszych obowiązkach. — Umieszczony zostaje. *W Korpusie Inwalidów i Weteranów.* Z Pułku Ułanów Jego Królewiczowskiej Mości Xięcia

ORANJI Nr 1, Porucznik Antoni Marski, z przeznaczeniem do Kompanji 10tej Weteranów. — Przeniesieni zostają. *Do Bataljonu 1go Weteranów czynnych.* Z bataljonu 3go Weteranów czynnych, Podporucznicy: Józef Olszański, Wincenty Furgałowicz, Walenty Borkusiak, i Michał Sierakowski. *Do Bataljonu 2go Weteranów czynnych.* Z Bataljonu 3go Weteranów czynnych, Podporucznicy: Alexander Gliński i Leon Bułhak. *Do Bataljonu 3go Weteranów czynnych.* Z Bataljonu 1go Weteranów czynnych, Podporucznicy: Józef Przybylski, Jan Smoleński, Tomasz Budziński i Walerjan Sierżentowski. *Z Bataljonu 2go Weteranów czynnych,* Podporucznicy: Antoni Czerwiński i Mateusz Raszkiewicz. — Wykreśleni zostają z kontrol. *W Korpusie Inwalidów i Weteranów.* Podporucznik Inwalidów Jakób Flekiński, zmarły w dniu 4 Września (20 Sierpnia) r. b. — *Za dopuszczenie się czynu karzącego.* *W Piechocie.* Z Pułku 2go linjowego, Podporucznik Wincenty Sakowski. *Za nieprzyswoite sprawowanie się.* *W Korpusie Inwalidów i Weteranów.* Porucznik Inwalidów Stanisław Świerczewski.

Naczelný Wódz KONSTANTY W. X. R. Zgodno z Oryginałem p.o. Szefa Sztabu Głównego, Jenerał Brygady Siemiątkowski.

Północy dziś o godz. 3 min. 37 po południu. — Onegdaj było ciepła stopni 14. — Wczoraj 13.

Wiadomości z Azji mniejszej z d. 20 Sierp:
 1828. Po zdobyciu Akhalkalaki, i otrzymaniu nieco posiłków z Georgji, Hrabia *Paszkiewicz* udał się ku Akhalkiz, gdzie się zbierały znaczne siły Tureckie pod rozkazami *Mustafy* Baszy i *Kios-Mehmed* Baszy. Pierwszy prowadził 7, drugi 20 tysięcy ludzi. Obadwa mieli 15 dział połowych. Chcąc dojść do Akhalkiz Jenerał *Paszkiewicz* przymuszony był iść drogą wznoszącą się wraz przez przedgię 23 wiorst, a potem krążącą wśród gór okrytych lasem, które tworzą brzeg Kury, i które przebyć tylko można ścieśzkami najprzykryjszemi. Na trzy dni przed udaniem się w pochód, Jenerał *Paszkiewicz* wysłał naprzód iedną brygadę pod dowództwem Jenera: *Mai: Murawiewa*, brygada ta niezaniedbała żadnego środka, który mógł posłużyć do ułatwienia przejścia. Lecz mimo wszelkich jej usiłowań, na drogach które przygotowała, trzeba było rękami dzwigać armaty na góry i tymże spuszczać je sposobem. Była to praca nadzwyczaj trudna i przykra, gdyż góry wspomniane wyższe są od Bezebdal, i od wszystkich gór Georgji. Gorliwość żołnierzy zwyciężyła wszystkie przeszkody, a w dniu 16 Sierpnia większa część korpusu Jenerała *Paszkiewicza* stanęła na brzegach Kury o 6 wiorst od Akhalkiz. Nieprzyjacieli pokazali się natychmiast w znacznej sile na lewym brzegu tej rzeki. — Dnia 17 Sierpnia Hrabia *Paszkiewicz* powziął pewną wiadomość o przybyciu i połączeniu się 2ch wyżej wspomnianych Baszów, a chociaż oddziały zostające pod rozkazami Jenerała *Popowa*, które opuściliśmy Kartalieną przejść miały wąwozy Berzowskie, wstrzymane już to przez złe drogi, już to przez fortecę Akhwery, pod której działami przechodzić musiały, oddalone jeszcze były o 2 marsze, postanowił iednak przejść bez zwłoki rzekę Kurę, i zajęć pozycję przed fortecą Akhalkiz. Rozpo-

czął swe poruszenia d. 17 Sierpnia o godzinie 10-zrana i pod ogniem nieprzyjaciela bez odstrzelania się przebył rzekę. Uszedłszy 3 wiorsty był iednak przymuszony dozwolić nieco spoczynku wojsku znużonemu nadzwyczajnym upałem. Turcy zdawali się być pewnymi zwycięstwa, gdy po dwóch godzinach Jenerał *Paszkiewicz* uderzył na nich, rozproszył, i niezatrzymał się, aż po rozpoznaniu zachodniej części Akhalkiz i o wystrzał armatni od twierdzy. Przez czas nieciaki nie był napastowany, lecz o 6ej godzi: w wieczór Turcy pokazali się na wzgórzach przyległych tym, które zajmował; a usiłując otoczyć obydwa nasze skrzydła, z dwóch stron na nas uderzyli. Na prawym skrzydle, gdzie nieprzyjacieli na nas natarł w 4000 ludzi, odparły go naprzód 3 bataljony piechoty, a ścigali następnie, iazda nasza Tatarska i Kozacy Dońscy, którzy mu zabrali iedną chorągiew. Na lewem skrzydle Turcy obrócili wszystkie swe usiłowania przeciw reducie, którą tylko cośmy usypali. Lecz i ta batalion pułku Brywańskiego, i Pułkownik *Kajewski* na czele dwóch szwadronów Dragonów, i tyleż Ułanów odpędził nieprzyjaciela przeszło 5000 ludzi liczącego. Przy końcu dnia Turcy wszędzie przymuszeni byli do ucieczki. Strata ich wynosi więcej niż 200 ludzi, z naszej strony poległo 13, raniono 33ch. Jenerał *Paszkiewicz* korzystając z nocy wzmocnił swą pozycję, otoczył się redutami. Z dnia 19 na 20 Sierpnia ustawił o 1000 sążni od twierdzy Akhalkiz pierwszą baterję o 8 działach i iednym moździerzu, które przeznaczone są do zastony robot obłężniczych. — D. 19 połączył się z nim oddział Jenerała *Popowa*, który przeszedł prawie przez stok twierdzy Akhwery, i odparł jej załogę, która chciała mu przeciąć drogę. — D. 21 Sierpnia Hr. *Paszkiewicz* miał na wiaiem uderzyć na połączone

korpusy Baszów *Mustafy* i *Kios-Mekmeda*; uważał albowiem, że liczna ich jazda mogła utrudniać jego komunikację z *Immerycją* *Georgją*, i że potrzeba odpuścić ich od twierdzy *Akhalzik*.

Wiadomości z pod Szumliz dnia 10 Września 1828 r. — Dnia 9 Września o 3iej godzinie z rana Turcy pod dowództwem *Sera-shiera Hisssejna* Baszy, atakowali znaczną siłą środek i lewy bok naszych pozycji. W środku na każdą z dwóch redut uderżyły cztery pułki piechoty regularnej, między którymi znajdowały się oddziały wojska nieregularnego. Pod zastoną ciemnej nocy Turcy potrzykroć zbliżyli się do naszych szaniec, trzykroć rzucali się w rowy, lecz zawsze ze stratą odparci zostali. Nakoniec po ostatniem natarciu poszli w zupełną rozsypkę, a ucieczka ich była tak nagłą, że iak to czynią zwyczajnie, ani poległych, ani ranionych nieunieśli. W tym iednym punkcie zebraliśmy ich około 600. Strata nasza była nader mała: wynosi tylko 5 zabitych, i 20 ranionych. Podczas całej natarczy Artyllerja nieprzyjacielska nie prawie niestrzelała. Zastęguie na wspomnienie mężstwo i zimna krew, z iaką przyjęło nieprzyjaciela wojsko, którem szanice nasze obsadzone były. Aby z większym skutkiem strzelać do Turków będących w rowach, żołnierze nasi wchodzili na parapety. Widziano nawet iak ieden artylleryzysta porwał granat nieprzyjacielski, który padł w iedną z redut naszych, i z zapalonym lontem rzucił go na powrót wpośród Muzułmanów. Na lewem naszym skrzydle *Halil* Basza na czele 3000 iazdy i 500 piechoty usiłował nas obejść. Lecz gdy w tym celu przeszedłszy wieś *Kasopli*, szedł wzdłuż wzgórzów, na których usypaliśmy dwie reduty, Jenerał *Porucz; Ridiger* udał się na iego spotkanie z iedną brygadą Huzarów i czterech

działami Artyllerii konnej, uderzył na niego, rozproszył, i ścigał o wiorstę za *Kasopli*, aż do lasu, do którego Turcy schronić się zdołali. Pomimo ciągłej trudności o żywność dla koni, ogólne poruszenie ku *Jenibazar* odłożone ieszcze ile możności zostanie.

Wiadomości z pod Warny z dnia 13 Września 1828. Roboty oblężnicze z widocznym postępują skutkiem. Na lewem skrzydle frontu ataku, stek iest uwieczony, a miny które miały zniszczyć przeciw-eskarpe, niezwłocznie będą nabite. W nocy z dnia 11 na 12 Września nieprzyjaciel rzucił ciągle bomby szczególnie w miejsce, gdzie pracował Bataljon *Saperów Gwardji*. — Wczoraj zdobyto bagnetem redutę, którą Turcy zajmowali ieszcze w pośród naszych dział, i która utrudniała naszą komunikację. Około południa wstrzymano ogień Artyllerii naszej, który trwał od rana, a za danym znakiem, 300 ludzi wyborowych z pułku *Simbirskiego* pod dowództwem Kapitana 2ej klasy *Salienko*, rzuciło się bez wystrzału do reduty nieprzyjacielskiej i zdobyło ją. Około 200 Turków uбитych zostało w okopach, 30 zabraliśmy w niewolę. Z naszej strony poległ ieden *Officer*, 2ch zostało ranionych, a 30 żołnierzy częścią zginęło, częścią ranionych. Tegoż dnia oddział *Gwardji* i *Wojska linjowego* wysłany pod dowództwem Jenerała *Adjut. Gotowina* na południowy brzegieziora *Diwna*, zaiąwszy wzgórze przyładku *Galaty* udał się drogą ku *Burgas* niedoznawszy nigdzie oporu. Wojska wysłane na flocie dla wspierania działań Jenerała *Gotowina* wylądowały także bez wystrzału. W podwójnej tej wyprawie zdobyliśmy kilka transportów nieprzyjacielskich i znaczną liczbę bydła. Pokazanie się wojska naszego na przyładku *Galaty* musiało zrobić mocne wrażenie w załodze *Warny*, której położenie, podług powieści iędców, codziennie staie się przykrzejsze.

Od rozpoczęcia oblężenia utracili Turcy przeszło 3000 ludzi wśród samych murów fortecy, nielicząc strat dotkliwych, które ponieśli w częstych wycieczkach i w okopach któreśmy się zdobyli. Dziś rano nieprzyjaciół wystąpiło 400 do 500 ludzi przeciw oddziałowi Generała Adjutanta *Gołowina*. Dość było kilka wyrznięć z dział do odparcia go, lecz o 3ej godzinie po południu zrobił z innej strony ważniejszą wycieczkę za pomocą niektórych leżysk na przednich, które im jeszcze pozostały, na prawej stronie niejś, gdzie nasze Koszokopy dotykały prawie do rowu fortecy, uderzyli Turcy nagle na nas w zamiarze zapewne zniszczenia dzieł naszych. Wkrótce walka stała się zaciętą. Lecz nieprzyjaciół niedopał swego zamiaru, i nie tylko odparty został bagnietem przez 13 i 14 pułk strzelców, ale nawet zmuszony do opuszczenia swych leżysk, które wojsko nasze zajęło. Były one tak zawałone poległemi Turkami, że przed osadzeniem w nich wojska, musiano uprzątnąć trupy, które były napelnione. Kilku z naszych walecznych opłaciło życiem pomysłny wypadek dnia tego. Generał Maier *Perowski* raniiony został od postrzału.

PRZYJECHALI DO WARSZAWY.

Bajkow Leon Generał z Wilna. — Gutakowski Wacław Pułkownik z Góry. — Dzierżbicki Michał Szambelan z Pickar. — Słubowski Antoni Rataca Stanu z Antopola. — Lewicki Ludwik Mecenaz z Radomia. — Sobolewski Walenty Kommissarz z Lublina. — Mokranowska Marja Starościna z Jordanowic. — Ostrowski Hilary Urzędnik z Krakowa. — Morjoll Alexander Hrabia z Petersburga. — Kasiński Józef Hrabia z Kalsbadu. — Debski August Hrabia z Borzynowa. — Osoliński Ksietan Hrabia z Babska.

DOMIESTENIA.

Zawiadomia się Osoby chcąc kupna mające, iż termin do ostatniego przysądzenia Possessji w Warszawie przy ulicy Xiążęcej i Nowy Świat pod Nr 1752 narożnie położony, oznaczony jest na dzień 4 Października r. b. na godzinę 4 po południu przed W. Krzywickim Sędzią w mieście posiedzeń Trybunału

Gywiła: Woje: Mazo: Wydziału Igo. — *S. Wysocki* Obronca *Wilhelma Grossera* sprzedającego popierający.

Traktjerna w domu pod Nr 956 przy ulicy Zabiej i Elektozalnej utrzymująca; w podwojeńiu usiłowań swych z chęci upowszechnienia dla siebie względów Szanownej Publiczności cenę tak za Obiady z Świeim potraw złożonego po zł: 1 gr: 1½, iak równie za potraw na porcje dawane, stosunkowo zniżyła. Nieprzeistaje wszakże przyjmować obustalunków na Śniadania, Obiady i Kolacje osobliwie dysponowane.

Landkuczer w tych dniach tu przybyły, zawiadamia osoby do Berlina, iechąc życzące, iż podróż tę wygodnym powozem za mierną odbyć mogą cenę. Wi domość u *Murga* biego u *Hotla*: *Drezdeńskim*.

Dnia 25 Września 1828 r. o godzinie 9 zrana i w dni następne, w Warszawie przy ulicy Piwnej w domu pod Nr 13 prawnie zajęte ruchomości jako to: Kanapy, Krzesła, Komody, Szafy, Łóżka, Stółki, Lustra, Serwantka, Samowar, Szkló, Tace, Lichitarze platerowane, Rądle miedziane, i inne tem podobne przedmioty za gotowe kurant pieniądze, przez publiczną licytację sprzedawanymi będą.

Onufry Zaborewski K. T. C. W. M.

• Posiadający Wieś, 6 mil od Stolicy odległą, mającą wszelkie dogodności z którj dotąd zapłać 5,000 rocznie dzierżawa się płaci, życzy sprzedać takową, lub zamienić na realności w Stolicy. Wiadomość u *P. Landowskiego* przy ulicy Leszna pod Nr 669 zamieszkałego, dalszą w tym interesie, życzącemu w chłodzie wkłady zdać może informację.

Pewna Osoba idąca przez *Kalisz* na *Wrocławia*, życzy mieć towarzysza podróży na wspólny koszt; dalszą wiadomość w *Hotelu Niemieckim* pod Nr 3.

Nauczyciel trudniący się Aat kilka w domach prywatnych, przyposobieniem młodzieńców do *Szkół Woiewódzkich*, życzy sobie powtórnienie wyjechać w tym celu. Wiadomość przy ulicy Piwnej Nr 41 na Ściem pigrze.

Jest do sprzedania dobry *Pantoflon* mahoniowy na półszołe okławe za 30 dukatów także dobry *Klawikort* dla dzieci za 6 dukat. Wiadomość w magazynie *P. Magnusa* ulica Miodowa.

Zgubiona została na ulicy *Pieta* w d. 21 Września *Bransoletka* brązowa z kłumką zimitacją *Ametysta* mająca w koło 6 liści a między temi mała *ametysta*, kto ją znalazł niech się raczy zgłosić do domu *Szysłeta* pod Nr 255 a odbierze przyzwoitą nagrodę.

TEATR. Wkrótce Ope: *Tajemak* z nową Dekoracją.